

"Un poema é un ser vivo que anda, respira, soa, chora, salouca, ama, berra, cintila e escurece, (...) E nunca morre". Foi a de Manuel María unha vida enteira de poemas dende a publicación daquel histórico 'Muíño de Brétemas' no ano 1950. Moitos anos despois e malia ter dito que quería deixar a poesía con dignidade e que por iso non tiña pensado publicar máis versos, saía do prelo para satisfacción dos lectores e por insistencia dos amigos 'Brétemas do Muíño', poemario inédito que o autor rematara hai anos. A súa voz non parou de escoitarse os últimos anos en toda Galiza, coa presentación da súa 'Obra Poesética Completa' e coa participación en actos da Plataforma Nunca Máis e Contra a Burla Negra, onde puidemos oír do seu "Escarnio contra os destragadores do mundo" a conta da marea negra do Prestige.

O Poeta da Terra Chá, [Chairego universal](#)

"A Terra Chá, xeograficamente, forma unha ducia de concellos ou parte deles. Trátase dunhas terras visitadas polo vento cinto, de ceos grises, habitadas por pequenas lagoas, cruzadas por mil ríos, sendo o principal o Pai Miño, caudal e poderoso. Era unha bisbarra eminentemente labrega, moi centeeira, con grandes extensións de monte raso. Abundan, nas beiras dos ríos e nas lamas, os abeneiros, salgueiros e abidueiras. Debido ao actual abandono da agricultura, a Terra Chá converteuse nunha xigantesca mancha verde, na que medran toxos, xestas e codesos que rebentan en poderosos amarelos nas floridas primaveras: un mato mesto que mudou a paisaxe tradicional.

Don Ramón Otero Pedrayo, Antonio Fraguas, Evaristo Correa Caldera, Antonio Peón Novo, Álvaro Cunqueiro, Anxel Fole e Francisco Rúa Barja, entre outros moitos, teñen escrito fermosas páxinas que tratan da Terra Chá e de diversos temas chairgos.

Don Ramón Otero Pedrayo foi, sen dúbida, o grande, lácido, apaixonado teórico e intérprete da nosa paisaxe. Entre nós hai un antes e un despois de Otero Pedrayo no xeito de entender e sentir a paisaxe".

[Testemuña da tribo](#)

Podes ler a súa poesía e escoitar a súa voz na [Biblioteca Virtual Galega](#)

Biografía e textos de Manuel María en [Galicia Espallada](#), inclúe o seu discurso de ingreso na Academia Galega (2003).